

ПРЕПОРУКЕ ЗА УСПЕШНО **ПРИВИКАВАЊЕ НА ЈАСЛИЦЕ И ВРТИЋ**

УПИСАЛИ СТЕ ДЕТЕ У ЈАСЛИЦЕ/ВРТИЋ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ “МАРИЈА МУЊАН” ИЛИ РАЗМИШЉАТЕ О ТОМЕ?

ЕВО ВАЖНИХ СМЕРНИЦА КАКО ДА ОВАЈ ВАЖАН ПРЕЛАЗ ИЗ ПОРОДИЧНЕ СРЕДИНЕ У ВРТИЋКУ/ЈАСЛЕНУ ГРУПУ УЧИНИТЕ ШТО БЕЗБОЛНИЈИМ (И ЗА ДЕТЕ, АЛИ И ЗА СЕБЕ):

- 1. ИНФОРМИШИТЕ СЕ О ТОМЕ ШТА ВАМ ЈЕ СВЕ ПОТРЕБНО ЗА УПИС И КОЈЕ ПРОГРАМЕ И ОБЛИКЕ РАДА НУДИ УСТАНОВА - обратите се стручном сараднику.**
- 2. РАЗМИСЛИТЕ И ДОНЕСИТЕ ОДЛУКУ ЗАЈЕДНО СА ДЕТЕТОМ И ОСТАТКОМ ПОРОДИЦЕ, СПРОВЕДИТЕ У ДЕЛО ОНО ШТО ВАМ ЈЕ РЕЧЕНО/СУГЕРИСАНО.**
- 3. ИНФОРМИШИТЕ СЕ О НАЈЧЕШЋИМ СЕПАРАЦИОНИМ РЕАКЦИЈАМА ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА И ЊИХОВОМ ТРАЈАЊУ (разговор са стручним сарадником, разговор са васпитачима, присуство тематском родитељском састанку који се одржава за родитеље новоуписане деце у јуну месецу)**
- 4. ПРИЧАЈТЕ СА ДЕТЕТОМ И ПЛАНИРАЈТЕ ЊЕГОВО УКЉУЧЕЊЕ И БОРАВАК У ВРТИЋУ/ЈАСЛАМА - обиђите зграду објекта, посматрајте детаље и разговарајте о утисцима, градите позитиван однос о ономе што се стиче у вртићу, посматрајте гупу деце са васпитачима током шетње по граду или боравка на игралиштима/дворишту; покажите детету фотографије вртића које се налазе на интернет страници установе, фејсбук и инстаграм страници установе, или приватне фејсбук групе у коју су вас на почетку године укључили васпитачу, и враћајте се на њих и разговарајте о дечијим утисцима у данима пре поласка у вртић**
- 5. ОРГАНИЗУЈТЕ УПОЗНАВАЊЕ ДЕТЕТА СА ВАСПИТАЧИМА КОЈИ ЋЕ ВОДИТИ БРИГУ О ЊЕМУ/ЊОЈ**
- 6. ОБАВИТЕ ИНДИВИДУАЛНИ РАЗГОВОР СА ВАСПИТАЧИМА ВАШЕГ ДЕТЕТА КАКО БИ ВАС ИНФОРМИСАТИ ШТА ЈЕ СВЕ ПОТРЕБНО ОД СРЕДСТАВА И КОЈА СУ ПРАВИЛА ПРИВИКАВАЊА И ГРУПЕ У КОЈОЈ ЋЕ ДЕТЕ БОРАВИТИ**
- 7. ОБАВЕЗНО ПРИСУСТВУЈТЕ СВИМ РОДИТЕЉСКИМ САСТАНЦИМА**
- 8. ПОВЕЖИТЕ СЕ СА ДЕЦОМ И РОДИТЕЉИМА КОЈИ ВЕЋ БОРАВЕ У ГРУПИ У КОЈОЈ ЈЕ РАСПОРЕЂЕНО ВАШЕ ДЕТЕ - организујте редовна дружења јер ће позната лица олакшати привикавање**

9. ПРЕ ПОЛАСКА ДЕТЕТА У ЈАСЛИЦЕ/ВРТИЋ НАЈАВИТЕ СВОЈ ДОЛАЗАК И БОРАВАК У ПРИЈЕМНОМ ДЕЛУ ОБЈЕКТА У КОЈИ СТЕ РАСПОРЕЂЕНИ КАКО БИ СЕ ДЕТЕ У ВАШЕМ ПРИСУСТВУ ИГРАЛО У ЗАЈЕДНИЧКИМ ПРОСТОРИМА ВАН РАДНЕ СОБЕ

10. НА ПОЧЕТКУ БОРАВКА ОМОГУЋИТЕ СЕБИ ДА БУДЕТЕ ПРИСУТНИ СА ДЕТЕТОМ У ГРУПИ И ДОЗВОЛИТЕ МУ ДА СЕ СЛОБОДНО ОДВАЈА ОД ВАС И ИСТРАЖУЈЕ ПРОСТОР

11. УКОЛИКО ДЕТЕ ИМА НЕКИ ПРЕДМЕТ/ИГРАЧКУ ЗА КОЈИ ЈЕ ВЕЗАН/А ДОГОВОРИТЕ СА ВАСПИТАЧЕМ ДОНОШЕЊЕ ТОКОМ ТРАЈАЊА ПРИВИКАВАЊА

12. ДЕТЕ НА ПРИВИКАВАЊЕ ТРЕБА ДОЛАЗИТИ ОДМОРНО/НАСПАВАНО, СИТО (али не и превише сито), И ЗДРАВО - ПСИХОФИЗИЧКО СТАЊЕ ОРГАНИЗМА КОД МАЛЕ ДЕЦЕ (али и одраслих) ОБЛИКУЈЕ ПРВЕ УТИСКЕ И АСОЦИЈАЦИЈЕ И СТВАРА ОТПОРНОСТ НА СТРЕС КОЈИ ЈЕ САДРЖАН У НОВОМ ИСКУСТВУ

13. ПРИЛАГОДИТЕ РИТАМ ЖИВЉЕЊА (ОБРОКА И СПАВАЊА) КОД КУЋЕ ОНОМЕ КОЈИ ПОСТОЈИ У ВРТИЋУ У ДАНИМА ПРЕ ПОЛАСКА У ВРТИЋ/ЈАСЛЕ

14. ИЗБЕГНИТЕ СВЕ КРУПНЕ И ЗА ДЕТЕ ЗНАЧАЈНЕ ПРОМЕНЕ У ПЕРИОДУ НЕПОСРЕДНО ПРЕ И ТОКОМ ПРИВИКАВАЊА, ИЛИ ОДЛОЖИТЕ ПОЛАЗАК У ВРТИЋ УКОЛИКО ЈЕ МОГУЋЕ- РОЂЕЊЕ БРАТА/СЕСТРЕ, СЕЛИДБЕ, ОДЛАЗАК ЈЕДНОГ РОДИТЕЉА НА РАД, СМРТ БЛИСКЕ ОСОБЕ ИЛИ ЉУБИМЦА, РАСТАВА РОДИТЕЉА, ПОВРАТАК НА ПОСаО РОДИТЕЉА

15. ЗА ДИСЦИПЛИНОВАЊЕ ДЕТЕТА НИКАКО НЕ КОРИСТИТЕ ПРЕТЊЕ ОДВАЈАЊЕМ, ОСТАВЉАЊЕМ У ВРТИЋУ/ЈАСЛИЦАМА, НЕДОЛАЖЕЊЕМ У ВРТИЋ/ЈАСЛЕ ПО ДЕТЕ И НИКАКО НЕ ЗАСТРАШИВАТИ ВАСПИТАЧИМА (ни током ни након привикавања)

16. НИКАКО НЕ ВИЧИТЕ И НЕ КРИТИКУЈТЕ ДЕТЕ ЗАТО ШТО ПЛАЧЕ, И НЕ ПОРЕДИТЕ СА ВРШЊАЦИМА КОЈУ СУ ЗАВРШИЛИ ПРИВИКАВАЊЕ ИЛИ МНОГО БЕЗБОЛНИЈЕ ПРОЛАЗЕ КРОЗ ЦЕО ПРОЦЕС

17. ИМАЈТЕ НА УМУ ДА ЈЕ ЗА ДЕТЕ ПРВИКАВАЊЕ ВРЛО СТРЕСАН ПЕРИОД, АЛИ НЕМОЈТЕ ГА/ЈЕ САЖАЉЕВАТИ (ново искуство поред тога што је стресно, је и изграђујуће и развојно подстицајно)

18. НЕМОЈТЕ ПОЖУРИВАТИ И УБРЗАВАТИ ЈУТАРЊИ ПРИПРЕМУ ЗА ПОЛАЗАК У ВРТИЋ - пробудите се на време и полако се спремите, журба је додатни извор стреса који се преноси са родитеља на дете

19. ОБЕЗБЕДИТЕ ДОВОЉНО ВРЕМЕНА/ДАНА/НЕДЕЉА ЗА ПОСТЕПЕНО ПРОДУЖАВАЊЕ БОРАВКА И НИКАКО НЕ ПОЖУРУЈТЕ ВАСПИТАЧЕ ДА ДЕТЕ ОСТАНЕ ДУЖЕ НЕГО ШТО ОНИ ПРОЦЕЊУЈУ ДА ЈЕ ПОТРЕБНО

20. АКО ВАМ НЕШТО НИЈЕ ЈАСНО ВЕЗАНО ЗА РАЗЛОГЕ КОЈИ ЛЕЖЕ У ОСНОВИ ПРАВИЛА УСТАНОВЕ/ГРУПЕ, ИНФОРМИШИТЕ СЕ КОД ВАСПИТАЧА ДЕТЕТА ИЛИ У СТРУЧНОЈ СЛУЖБИ (отворени смо за сарадњу, и правила којих се држимо су ту са разлогом и зарад добробити све деце, али у зависности од потреба деце и породице она се могу некада и кориговати)

21. СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДЕТЕТУ И ПОРОДИЦИ ЗА КОЈЕ НИСТЕ СИГУРНИ ДА БИ МОГЛИ БИТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ НАЈБОЉЕ ПОДРШКЕ ВАШЕМ ДЕТЕТУ ПОДЕЛИТЕ СА НАМА (па ћемо заједно одлучити како да поступамо даље)

22. УКОЛИКО ПОСТОЈЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДЕТЕТУ ИЛИ ПОРОДИЦИ КОЈЕ УТИЧУ НА ДЕТЕ И МОГУ УТИЦАТИ НА ТОК ЊЕГОВОГ ПРИВИКАВАЊА, А НЕПРИЈАТНО ВАМ ЈЕ ДА О ТОМЕ ОТВОРЕНО И ЈАВНО ГОВОРТЕ, ЗАКАЖИТЕ РАЗГОВОР СА СТРУЧНИМ САРАДНИКОМ

23. УКОЛИКО ДЕТЕ ИМА ЗДРАВСТВЕНЕ СПЕЦИФИЧНОСТИ ИЛИ РАЗВОЈНЕ ПОТЕШКОЋЕ (или сумњате на развојне проблеме) ОБАВЕЗНО ЗАКАЖИТЕ ИНДИВИДУАЛНИ РАЗГОВОР СА СТРУЧНИМ САРАДНИКОМ КАКО БИСМО НА ВРЕМЕ У САРАДЊИ СА ВАМА ОБЕЗБЕДИЛИ ПОТРЕБНЕ УСЛОВЕ И ПОДРШКУ У СКЛАДУ СА СПЕЦИФИЧНИМ РАЗВОЈНИМ/ЗДРАВСТВЕНИМ ЗАХТЕВИМА ВАШЕГ ДЕТЕТА

24. ПРИЛИКОМ ОДВАЈАЊА (ЈУТАРЊЕГ ДОВОЂЕЊА ДЕТЕТА) НЕ ЗАДРЖАВАЈТЕ СЕ ДУГО, ВЕЋ БУДИТЕ БРЗИ И ЕФИКАСНИ, А РАЗГОВОРЕ И ОТПОРЕ ДЕТЕТА РАЗРЕШИТЕ ПРЕ СТИЗАЊА У ВРТИЋ

25. ЕФИКАСНОСТ У ОДВАЈАЊУ ЈЕ УТОЛИКО БИТНИЈА УКОЛИКО ДЕТЕ ИЗРАЗИТИЈЕ НЕГОДУЈЕ- ЗАМОЛИТЕ НЕКОГ ОД ВАСПИТАЧА ДА ПРЕУЗМЕ ДЕТЕ УКОЛИКО ОНО ОДБИЈА ДА СЕ САМО ОДВОЈИ ОД ВАС

26. СЕПАРАЦИОНЕ РЕАКЦИЈЕ НЕЋЕ ТРАУМАТИЗОВАТИ ДЕТЕ И ОСТАВИТИ НЕИЗБРИСИВЕ ТРАГОВЕ ПО ЊЕГОВ РАЗВОЈ (да ове реакције не би трајале дуго, зато се и организује постепено продужавање боравка)

27. ВЕЋИНА СЕПАРАЦИОНИХ РЕАКЦИЈА СУ У ОДРЕЂЕНОМ ТРАЈАЊУ И ИНТЕНЗИТЕТУ НОРМАЛНЕ РЕАКЦИЈЕ ПРЕДШКОЛСКЕ ДЕЦЕ НА ОДВАЈАЊЕ ОД РОДИТЕЉА

28. УКОЛИКО СЕ БРИНЕТЕ ЗА РЕАГОВАЊЕ ВАШЕГ ДЕТЕТА ДОК БОРАВИ У СОБИ (да ли плаче, да ли једе, да ли се заигра...) ЗАКАЖИТЕ РАЗГОВОР СА ВАСПИТАЧИМА ДЕТЕТА И ТРАЖИТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ ВАС ЗАНИМАЈУ

29. НЕМОЈТЕ СТАЈАТИ КОД ВРАТА И ОСЛУШКИВАТИ ДА ЛИ ДЕТЕ ПЛАЧЕ (различита деца се повремено расплачу из различитих разлога током различитих делова дана- нарочито на узрасту до 3, 4 године)

30. ПРОСЛАВЉАЈТЕ И БЕЛЕЖИТЕ ДЕТАЉЕ ВЕЗАНЕ ЗА БОРАВАК У ВРТИЋУ (фотографисање код ормарића, на улазу у вртић, после вртића, пролсава прве недеље боравка...)

31. ОМОГУЋИТЕ ДЕТЕТУ ДА САМО ИЗАБЕРЕ ЧАШУ, ФЛАШИЦУ, РАНАЦ, ГАРДЕРОБУ...КОЈУ ЋЕ НОСИТИ У ВРТИЋУ

32. СВЕ ШТО ДЕТЕ ОБЛАЧИ У ВРТИЋУ ТРЕБА ДА БУДЕ ПРВЕНСТВЕНО КОМОТНО

33. РЕДОВНО ИНИЦИРАЈТЕ РАЗГОВОР О ИСКУСТВИМА ДЕТЕТА У ВРТИЋУ, БЕЗ ИНСИСТИРАЊА - ДОЗВОЛИТЕ ДА СЕ ДЕТЕ САМО ИЗРАЗИ КАДА ЖЕЛИ

34. НЕКА ВРЕМЕ ПРОВЕДЕНО СА ДЕТЕТОМ И ПОРОДИЦОМ НАКОН ВРТИЋА, ТОКОМ ВИКЕНДА, БУДЕ КВАЛИТЕТНО ПРОВЕДЕНО (надоместите детету своје одсуство у првим данима/недељама боравка)

35. ИМАЈТЕ НА УМУ ДА СУ СЕ УСЛОВИ БОРАВКА ДЕЦЕ У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА ЗНАЧАЈНО ПРОМЕНИЛИ У ОДНОСУ НА НЕКАДАШЊЕ (у смислу хуманизације односа према деци, заштите њихових права и заштите од свих облика насиља, злостављања и занемаривања) ТЕ ВАШЕ МОЖДА НЕ ТАКО ЛЕПО ИСКУСТВО СА ВРТИЋЕМ НИЈЕ НИ НАЛИК УСЛОВИМА У КОЈИМА НОВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ БОРАВЕ У ВРТИЋУ/ЈАСЛАМА

36. УКОЛИКО ДЕТЕ ИЗНОСИ НЕКЕ НЕПРИЈАТНЕ ДЕТАЉЕ ИЗ ВРТИЋА ВЕЗАНЕ ЗА ТРЕТМАН ДРУГЕ ДЕТЕ И ВАСПИТАЧА ПРЕМА ЊЕМУ, ОБЕЗБЕДИТЕ РАЗГОВОР СА ВАСПИТАЧИМА (а по потреби укључите стручну службу), АЛИ ОБАВЕЗНО БЕЗ ПРИСУСТВА ДЕТЕТА (најчешће је реч о ситним проблемима и неспоразумима као и изјавама детета насталим у покушају да се избегне вртић)

ДОБРОДОШЛИ!!!!

ВАШ СТРУЧНИ САРАДНИК,

ГОРДАНА НОВАКОВИЋ